

Силабус освітнього компонента Програма навчальної дисципліни

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ

Шифр та назва спеціальності
011 – Освітні, педагогічні науки

Інститут
ІНІ Соціально-гуманітарних технологій

Освітня програма
Педагогіка вищої школи

Кафедра
права (306)

Рівень освіти
Магістр

Тип дисципліни
Загальна підготовка

Семестр
2

Мова викладання
Українська

Викладачі, розробники

Перевалова Людмила Вікторівна

Liudmyla.Perevalova@khnpu.edu.ua

Кандидат філософських наук, доцент, професор кафедри права НТУ «ХП».

Досвід роботи – понад 40 років. Автор понад 200 наукових та навчально-методичних праць. Має 5 свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір. Провідний лектор з дисциплін: «Правознавство», «Авторське право і суміжні права», «Правове регулювання публічного управління», «Правове регулювання трудових відносин», «Правове регулювання підприємницької діяльності», «Правові основи управління соціальною сферою» та інші. Член Союзу юристів України.

Детальніше про викладача на сайті кафедри

<http://web.kpi.kharkov.ua/pravo/uk/>

Загальна інформація

Анотація

Дисципліна «Інтелектуальна власність» допомагає майбутнім фахівцям опанувати необхідний обсяг правових знань у галузі інтелектуальної власності, на базі яких вони повинні зайняти активну життєву позицію в суспільстві і використовувати отримані правові знання в своїй професійній, громадській та особистій діяльності.

Мета та цілі дисципліни

Метою дисципліни є надання студентам систематизованих знань із теоретичних засад права інтелектуальної власності та формування практичних вмінь у професійної діяльності.

Формат занять

Лекції, практичні заняття, самостійна робота, консультації. Підсумковий контроль – залік.

Компетентності

ЗК2.Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

ЗК11. Здатність забезпечувати інтелектуальну власність на результати професійної діяльності у сфері освітніх, педагогічних наук.

СК8.Здатність інтегрувати знання у сфері освіти/педагогіки та розв'язувати складні задачі у мультидисциплінарних та міждисциплінарних контекстах.

Результати навчання

РН6. Розробляти та реалізовувати інноваційні й дослідницькі проекти у сфері освіти/педагогіки та міждисциплінарного рівня із дотриманням правових, соціальних, економічних, етичних норм
РН12. Захищати інтелектуальну власність, здійснювати комерціалізацію результатів науково-дослідницької та проектної діяльності.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 90 год. (3 кредити ECTS): лекції – 16 год., практичні заняття – 16 год., самостійна робота – 58 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Для успішного проходження курсу необхідно знати: основи правознавства, правове регулювання професійної діяльності.

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Лекції проводяться з використанням мультимедійних технологій. На лекційних заняттях використовуються: розповідь, пояснення, демонстрація, дискусія.

На практичних заняттях студенти виконують групові та індивідуальні завдання.

За джерелами знань використовуються такі методи навчання: словесні – бесіда, дискусія, лекція, робота з книгою; наочні – ілюстрація практичними прикладами, презентація; ігрові – рольові, ділові ігри; документальні – робота з законодавчими актами, аналіз, складання нормативних документів; інтерактивні – підбір та обговорення відеоматеріалів, кейсів, виступи-презентації; самостійні – опрацювання лекційного матеріалу та фахової літератури; дослідницькі – теоретичний аналіз наукових джерел, емпіричне дослідження. За характером логіки пізнання використовуються такі методи: аналітичний, синтетичний, аналітико-синтетичний, індуктивний, дедуктивний.

За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються методи: проблемний, частково-пошуковий, дослідницький.

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1. Право інтелектуальної власності як підгалузь цивільного права.

Поняття права інтелектуальної власності. Предмет та метод права інтелектуальної власності. Система права інтелектуальної власності. Принципи, на яких базується право інтелектуальної власності. Джерела права інтелектуальної власності: Конституція України, Цивільний кодекс України, закони та підзаконні акти, міжнародні норми в сфері інтелектуальної власності.

Тема 2. Загальні засади авторського права.

Авторське право в об'єктивному та суб'єктивному значенні. Загальна характеристика авторських правовідносин. Об'єкти авторського права, їх класифікація. Суб'єкти авторського права: автори, співавтори. Авторські права юридичних осіб. Немайнові та майнові права авторів.

Тема 3. Авторський договір.

Авторський договір та його особливості. Зміст авторського договору. Порядок укладання авторського договору та підстави його припинення. Види авторських договорів, їх характеристика.

Тема 4. Суміжні права.

Суміжні права: поняття та загальна характеристика. . Об'єкти та суб'єкти суміжних прав. Зміст і межі суміжних прав. Вільне використання об'єктів суміжних прав.

Тема 5. Предмет, система та джерела патентного права.

Місце патентного права в системі права інтелектуальної власності. Предмет та метод патентного права. Патентні правовідносини та їх зміст. Загальні принципи патентного права. Джерела патентного права.

Тема 6. Суб'єкти та об'єкти патентних правовідносин.

Автори та співавтори як суб'єкти патентних правовідносин. Правовий статус патентовласників. Патентні повірені. Державні органи як суб'єкти патентних правовідносин, їх права та обов'язки. Об'єкти патентних правовідносин: винахід, корисна модель, промисловий зразок. Оформлення патентних прав. Використання патентних прав. Припинення патентних прав.

Тема 7. Захист прав на об'єкти інтелектуальної власності.

Поняття охорони і захисту авторських і суміжних прав. Юрисдикційна та неюрисдикційна форма захисту. Способи цивільно-правового захисту авторських і суміжних прав. Адміністративна та кримінальна відповідальність за порушення авторських і суміжних прав. Поняття, форми та способи захисту патентних прав. Відшкодування матеріальних збитків та моральної шкоди за порушення патентних прав. Адміністративна та кримінальна відповідальність за порушення патентних прав.

Тема 8. Міжнародне право в галузі інтелектуальної власності.

Всесвітня організація інтелектуальної власності, її структура та функції. Міжнародні угоди в галузі авторського права і суміжних прав, в сфері промислової власності. Участь України у міжнародних угодах в галузі інтелектуальної власності. Міжнародно-правове оформлення прав на об'єкти інтелектуальної власності. Міжнародно-правова охорона прав на об'єкти інтелектуальної власності.

Теми практичних занять

Тема 1. Право інтелектуальної власності.

Поняття, предмет та метод інтелектуальної власності. Джерела інтелектуальної власності.

Тема 2. Авторське право як інститут інтелектуальної власності.

Авторські правовідносини, їх зміст. Суб'єкти та об'єкти авторських прав.

Тема 3. Авторський договір.

Поняття, сторони та зміст авторського договору. Види авторських договорів.

Тема 4. Суміжні права.

Поняття та види суміжних прав. Суб'єкти та об'єкти суміжних прав.

Тема 5. Патентне право як інститут інтелектуальної власності.

Патентні правовідносини: поняття та зміст. Система патентного права.

Тема 6. Суб'єкти та об'єкти патентних прав.

Поняття суб'єктів патентних правовідносин, їх види. Об'єкти патентних правовідносин: винахід, корисна модель, промисловий зразок.

Тема 7. Захист прав на об'єкти інтелектуальної власності.

Поняття, форми та способи захисту авторських та патентних прав.

Тема 8. Міжнародне право в галузі інтелектуальної власності.

Міжнародно-правове оформлення прав на об'єкти інтелектуальної власності та їх охорона.

Самостійна робота

Самостійна робота студента включає в себе опрацювання лекційного матеріалу, підготовку до практичних занять, виконання індивідуальних завдань з використанням методичних рекомендацій. Студентам також рекомендуються додаткові матеріали для самостійного вивчення та аналізу, підготовки до лекційних та практичних занять.

Література та навчальні матеріали

1. Аврамова О.Є., Васильєва Н.Г., Перевалова Л.В. Правові засади інтелектуальної власності в Україні: навч.посібник. - Харків : НТУ «ХПІ», 2011. 136 с.

2. Аврамова О.Є., Лисенко І.В., Перевалова Л.В. Правові засади інтелектуальної власності в Україні: навч.- метод. посіб. - Харків : НТУ «ХПІ», 2012. 76 с.

3. Гаряєва Г.М. Розпорядження правами інтелектуальної власності та їх захист: навч.- метод. посіб. - Харків : НТУ «ХПІ», 2015. 152 с.

4. Правова охорона та розпорядження правами інтелектуальної власності: навч.-метод. посібник /Перевалова Л.В., Гаєвая О.В., Гаряєва Г.М., Лисенко І.В., Муренко О.Л. - Харків : НТУ „ХПІ”, 2018. 162 с.

5. Інтелектуальна власність: магістерський курс: підручник / П. Г. Перерва [та ін.] ; ред.: П. Г. Перерва, В. І. Борзенко, Т. О. Кобєлева ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Харків : Планета-Прінт, 2019. – 1002 с. Перевалова Л.В., Аврамова О.Є. Розділ XI «Правові основи інтелектуальної власності». С.819-950.

6. Методичні вказівки до виконання контрольних робіт з правових дисциплін для студентів заочної форми навчання усіх спеціальностей / уклад.: О. В. Гаєвая, Г. М. Гаряєва, І. В. Лисенко, Л. В. Перевалова. – Харків: НТУ «ХПІ», 2021 – 128 с.

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

100% підсумкової оцінки складаються з результатів оцінювання у вигляді заліку (20%) та поточного оцінювання (80%).

Залік: усне опитування та підсумкове практичне завдання (проведення лекції).

Поточне оцінювання: онлайн тести, виконання завдань на практичних заняттях та завдань для самостійної роботи (80% по10% за кожну тему).

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

Дата погодження, підпис

Завідувач кафедри
Ірина ЛИСЕНКО

Дата погодження, підпис

Гарант ОП
Тетяна СОЛОДОВНИК